

'समानो मन्त्रः समितिः समानी'

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL
B.A. Honours 3rd Semester Examination, 2022

GE2-P1-SANSKRIT

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 60

The figures in the margin indicate full marks.

UNIT-I

1. Answer any **three** questions of the following: 6×3 = 18
- (a) Join and disjoin the Sandhi any **six** of the following: 1×6 = 6
- (i) गौ + अकः (ii) विधु + उदयः (iii) गो + युति (iv) मधु + इदम् (v) भवनम्
(vi) सदैव (vii) अभ्युदयः (viii) मात्रिच्छा (ix) गणेशः ।
- (b) Decline any **six** of the following: 1×6 = 6
- (i) मति in षष्ठी-बहुवचन ।
(ii) सम्राज् in पञ्चमी-एकवचन ।
(iii) मधु in द्वितीया-द्विवचन ।
(iv) गो in तृतीया-एकवचन ।
(v) लता in चतुर्थी-एकवचन ।
(vi) अस्मद् in षष्ठी-बहुवचन ।
(vii) एतद् (पुंलिङ्ग) in तृतीया-एकवचन ।
(viii) कर्मन् in चतुर्थी-एकवचन ।
(ix) वेधस् in पञ्चमी-द्विवचन ।
- (c) Conjugate any **six** of the following: 1×6 = 6
- (i) गम् in विधिलिङ् मध्यमपुरुष-एकवचन ।
(ii) लिख् in लृट् प्रथमपुरुष-बहुवचन ।
(iii) पठ् in लङ् उत्तमपुरुष-द्विवचन ।
(iv) अस् in लोट् मध्यमपुरुष-एकवचन ।
(v) हन् in लट् प्रथमपुरुष-बहुवचन ।
(vi) कृ in लङ् मध्यमपुरुष-एकवचन ।
(vii) अद् in लोट् उत्तमपुरुष-बहुवचन ।
(viii) सेव् in विधिलिङ् प्रथमपुरुष-द्विवचन ।
(ix) ग्रह् in लङ् मध्यमपुरुष-बहुवचन ।
(x) भू in लोट् प्रथमपुरुष-एकवचन ।

- (d) Account for the case-endings any **three** of the following: 2×3 = 6
- (i) स्वर्गाद् गरीयसी जन्मभूमिः ।
(ii) जटाभिः तापसम् अपश्यम् ।
(iii) आसनात् पश्यति मुनिः ।
(iv) नारायणं नमस्कृत्य गच्छामि ।
(v) श्रमं विना विद्या न भवति ।

UNIT-II

2. Answer any **one** question of the following: 12×1 = 12
- (a) Write a detail note on Dialogue Hymns in R̥gveda.
(b) Discuss the influence of Ramayana on Indian culture and literature.
3. Write short notes on any **four** of the following: 3×4 = 12
- बृहदारण्यकोपनिषद् ; गोपथब्राह्मणम् ; रघुवंशम् ; मृच्छकटिकम् ; मुद्राराक्षसम्; पञ्चतन्त्रम् ।

UNIT-III

4. Answer any **one** of the following: 12×1 = 12
- (a) Write a detail note on the departure of Śakuntala from the hermitage of Kanva as shown in the drama अभिज्ञानशकुन्तल ।
(b) Write a note on the character of विदूषक according to अभिज्ञानशकुन्तल ।
5. Translate into English or Bengali any **one** of the following verses: 6×1 = 6
- (a) आ परितोषाद्विदुषां न साधु मन्ये प्रयोगविज्ञानम् ।
बलवदपि शिक्षितामात्मन्यप्रत्ययं चेतः ॥
- (b) अनवरतधनुर्ज्यास्फालनक्रूरपूर्वं
रविकिरणसहिष्णु स्वेदलेशैरभिन्नम् ।
अपचितमपि गात्रं व्यायतत्वादलक्ष्यं
गिरिचर इव नागः प्राणसारं विभर्ति ॥

अथवा

- (a) गाहन्तां महिषा निपानसलिलं शृङ्गैर्मुहुस्ताडितं
छायाबद्धकदम्बकं मृगकुलं रोमन्थमभ्यस्यतु ।
विस्त्रब्धं क्रियतां वराहततिभिर्मुस्ताक्षतिः पल्लवे
विश्रामं लभतामिदं च शिथिलज्याबन्धमस्मद्धनुः ॥
- (b) सरसिजमनुबिद्धं शैवलेनापि रम्यं
मलिनमपि हिमांशोर्लक्ष्म लक्ष्मीं तनोति ।
इयमधिकमनोज्ञा वल्कलेनापि तन्वी
किमिव हि मधुराणां मण्डनं नाकृतीनाम् ॥

—x—